EESTI STANDARD EVS-EN 16636:2015

Avaldatud eesti keeles: september 2015
Jõustunud Eesti standardina: september 2015

See dokument on EVS-i poolt loodud eelvaade

KAHJURITÕRJETEENUSED
Nõuded ja pädevused

Pest management services
Requirements and competences

EESTI STANDARDIKESKUS
ESTONIAN CENTRE FOR STANDARDISATION

EESTI STANDARDI EESSÕNA

See Eesti standard on

— Euroopa standardi EN 16636:2015 ingliskeelse teksti sisu poolest identne tõlge eesti keelde ja sellel on sama staatus mis jõustumisteate meetodil vastuvõetud originaalversioonil. Tõlgenduserimeelsuste korral tuleb lähtuda ametlikes keeltes avaldatud tekstidest;

— jõustunud Eesti standardina inglise keeles septembris 2015;

— eesti keeles avaldatud sellekohase teate ilmumisega EVS Teataja 2015. aasta septembrikuu numbris.

Standardi tõlke koostamise ettepaneku on esitanud projektkomitee EVS/PK 40 „Kahjuritõrje teenuse osutamine“, standardi tõlkimist on korraldanud Eesti Standardikeskus ning rahastanud Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium.

Standardi on tõlkinud NEON | OÜ Tiido ja Partnerid Keeleagentuur, eestikeelse kavandi ekspertiisi on teinud Kalle Pilt ja Toomas Trei, standardi on heaks kiitnud EVS/PK 40.

Euroopa standardimisorganisatsioonid on teinud Euroopa standardi EN 16636:2015 rahvuslikele liikmetele kättesaadavaks 04.03.2015.

Date of Availability of the European Standard EN 16636:2015 is 04.03.2015.

See standard on Euroopa standardi EN 16636:2015 eestikeelne [et] versioon. Teksti tõlke on avaldanud Eesti Standardikeskus ja sellel on sama staatus ametlike keelte versioonidega.

This standard is the Estonian [et] version of the European Standard EN 16636:2015. It was translated by the Estonian Centre for Standardisation. It has the same status as the official versions.

See dokument on EVS-i poolt loodud eelvaade

Tagasisidet standardi sisu kohta on võimalik edastada, kasutades EVS-i veebilehel asuvat tagasiside vormi või saates e-kirja meiliaadressile standardiosakond@evs.ee

ICS 03.080.99; 65.100.01

Standardite reprodutseerimise ja levitamise õigus kuulub Eesti Standardikeskusele

Andmete paljundamine, taastekitamine, kopeerimine, salvestamine elektroonsesse süsteemi või edastamine ükskõik millises vormis või millisel teel ilma Eesti Standardikeskuse kirjaliku loata on keelatud.

Kui Teil on küsimusi standardite autorikaitse kohta, võtke palun ühendust Eesti Standardikeskusega:
Aru 10, 10317 Tallinn, Eesti; koduleht www.evs.ee; telefon 605 5050; e-post info@evs.ee

EUROOPA STANDARD

EUROPEAN STANDARD

NORME EUROPÉENNE

EUROPÄISCHE NORM

EN 16636

March 2015

ICS 03.080.99; 65.100.01

English Version

Pest management services - Requirements and competences

Services de gestion des nuisibles - Exigences et compétences

Schädlingsbekämpfungsdienstleistungen - Anforderungen und Kompetenzen

This European Standard was approved by CEN on 10 January 2015.

CEN members are bound to comply with the CEN/CENELEC Internal Regulations which stipulate the conditions for giving this European Standard the status of a national standard without any alteration. Up-to-date lists and bibliographical references concerning such national standards may be obtained on application to the CEN-CENELEC Management Centre or to any CEN member.

This European Standard exists in three official versions (English, French, German). A version in any other language made by translation under the responsibility of a CEN member into its own language and notified to the CEN-CENELEC Management Centre has the same status as the official versions.

CEN members are the national standards bodies of Austria, Belgium, Bulgaria, Croatia, Cyprus, Czech Republic, Denmark, Estonia, Finland, Former Yugoslav Republic of Macedonia, France, Germany, Greece, Hungary, Iceland, Ireland, Italy, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Romania, Slovakia, Slovenia, Spain, Sweden, Switzerland, Turkey and United Kingdom.

EUROPEAN COMMITTEE FOR STANDARDIZATION
COMITÉ EUROPÉEN DE NORMALISATION
EUROPÄISCHES KOMITEE FÜR NORMUNG

CEN-CENELEC Management Centre: Avenue Marnix 17, B-1000 Brussels

© 2015 CEN All rights of exploitation in any form and by any means reserved worldwide for CEN national Members.

Ref. No. EN 16636:2015 E

See dokument on Eesti Poolt loodud eelvaade

SISUKORD

EESSÕNA ... 3
SISSEJUHATUS ... 4
1 KÄSITLUSALA ... 5
2 NORMIVIITED ... 5
3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED ... 5
4 KUTSELINE KAHJURITÕRJE ... 9
5 KUTSELISE TEENUSE PROTSESSI ETAPID ... 10
5.1 Kontakt kliendiga ... 10
5.2 Tegevuskoha kontroll/hindamine ... 10
5.3 Leviku hindamine, kahjurite tuvastamine ja tekkepõhjuste analüüs ... 10
5.4 Kliendi ja tegevuskoha riskide hindamine ... 11
5.5 Kohaldatavate õigusaktide kindlakstegemine ... 11
5.6 Kahjuritõrjeplaani koostamine ... 11
5.7 Ametlik pakkumine kliendile ... 12
5.8 Kokkulepitud teenuse osutamine ... 13
5.9 Tekkinud jäätmete käitlemine ... 13
5.10 Andmete säilitamine, teenusearuanne ja soovitused kliendile ... 13
5.11 Teenuse tulemuslikkuse kontrollimine ... 13
5.12 Seire ... 14
6 PÄDEVUS JA NÕUDED ... 14
6.1 Pädevus ... 14
6.2 Seadmete haldamine ... 15
6.3 Pestitsiidide varumine ja kasutamine ... 15
6.4 Dokumenteerimine ja arvepidamine ... 15
6.5 Kindlustus ... 16
7 ALLTÖÖVÕTT ... 16
Lisa A (normlisa) Nõutavad pädevused ... 17
Lisa B (teatmelisa) Teenuste kasutusala ... 24
Lisa C (teatmelisa) Euroopas levinud kahjurite loetelu ... 26
Lisa D (teatmelisa) Keskkonnamõju hindamise kontrollnimekiri ... 28
Kirjandus ... 30

See dokument on EVS-i poolt loodud eelvaade

EESSÕNA

Dokumendi (EN 16636:2015) on koostanud tehniline komitee CEN/TC 404 „Project Committee – Services of pest management companies“, mille sekretariaati haldab UNI.

Euroopa standardile tuleb anda rahvusliku standardi staatus kas identse tõlke avaldamisega või jõustumisteatega hiljemalt 2015. a septembriks ja sellega vastuolus olevad rahvuslikud standardid tuleb kehtetuks tunnistada hiljemalt 2015. a septembriks.

Tuleb pöörata tähelepanu võimalusele, et selle dokumendi mõni osa võib olla patendiõiguse subjekt. CEN [ja/või CENELEC] ei vastuta sellis(t)e patendiõigus(t)e väljaselgitamise eest.

CEN-i/CENELEC-i sisereeglite järgi peavad Euroopa standardi kasutusele võtma järgmiste riikide rahvuslikud standardimisorganisatsioonid: Austria, Belgia, Bulgaaria, Eesti, endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik, Hispaania, Holland, Horvaatia, Iirimaa, Island, Itaalia, Kreeka, Küpros, Leedu, Luksemburg, Läti, Malta, Norra, Poola, Portugal, Prantsusmaa, Rootsi, Rumeenia, Saksamaa, Slovakkia, Sloveenia, Soome, Šveits, Taani, Tšehhi Vabariik, Türgi, Ungari ja Ühendkuningriik.

See dokument on EVS-i poolt loodud eelvaade

SISSEJUHATUS

Maailma Terviseorganisatsiooni 2008. aasta aruandes on öeldud, et viimase kuuekümne aasta jooksul on toimunud ökoloogias, kliimas ja inimkäitumises olulised muutused, mis linnakahjurite arengut soodustavad (vt kirjanduse loetelu viide [7]).

Selliste lülijalgsete, näriliste, muude selgroogsete ja mikroorganismide paiknemine inimeste läheduses kujutab endast suurt ohtu rahva tervisele. See on tingitud võimalusest, et kahjurid toimivad haigusetekitajate, haiguste ja võimalike allergeenide füüsiliste või mehaaniliste sissekandjatena inim- ja loomapopulatsioonidesse. Kõnealused organismid võivad samuti põhjustada otseseid ja kaudseid kahjustusi ehituskonstruktsioonidele ja neis sisalduvale, tekitades äriühingutele ja leibkondadele suurt majanduslikku kahju. Lisaks võivad nad halvendada elukvaliteeti, avaldades muuhulgas ka psühholoogilist mõju.

Seoses vajadusega kõnealuseid probleeme lahendada on teenusena välja töötatud putukate, näriliste ja muude selgroogsete tõrje ning kaudselt mikroorganisme hävitavad desinfitseerimistegevused, mida ühiselt nimetatakse kahjuritõrje tegevusalaks.

Kahjuritõrjeteenuste osutamist reguleerivad mitmed Euroopa Liidu (EL) direktiivid ja määrused, samuti riiklikud eeskirjad.

MÄRKUS 1 Need on kättesaadaval Eurlexi veebilehel (vt viide [9]).

MÄRKUS 2 Toiduainetööstuses kasutatakse kutselisi kahjuritõrjeteenuseid ning teenuste osutajad peavad arvesse võtma kohaldatavaid EL-i määrusi ja toiduainesektoris kasutatavate tõrjesüsteemide liike.

Seoses osutatud direktiivide ja eeskirjade jõustamisega saab selgeks, et Euroopa kahjuritõrje majandusharu vajab ühtlustamist ja kutseoskuste täiendavat parandamist. Sellega ei toetata ainult Euroopa Komisjoni piiriülese kauplemise võimaldamise eesmärki, vaid see kaitseb ka kahjuritõrjeteenuste ostjaid ja annab neile kindlust, et teenusepakkujate tegevus vastab selgetele kutsestandarditele ning nad tegutsevad tänu sellele ohutult, tulemuslikult ning kooskõlas asjakohaste Euroopa ja riiklike eeskirjadega.

Seoses sellega on avaldatud seisukohta, et on vaja välja töötada kogu Euroopa jaoks üks ühine põhistandard, mille eesmärk on näidata klientidele, et seda standardit järgivate teenusepakkujate teenuse kvaliteet

— on kogu Euroopas professionaalsel tasemel tunnustatud;

— tagab, et ettevõtjad on pädevad pakutavat teenust müüma ja osutama, kuna nad täidavad teadmiste, oskuste ja praktilise pädevuse kindlaid ja kontrollitud miinimumnõudeid;

— võimaldab saada parimat võimalikku nõu kahjuriprobleemi ennetamiseks kliendi keskkonnas;

— tagab tulemusliku ja tõhusa teenuse, millega püütakse kõrvaldada kindlakstehtud probleemi algpõhjust;

— tagab Euroopas tunnustatud kvaliteetse teenuse ning teenuste ohutuse, et vähendada klientidele ja elanikkonnale tekkivat ohtu ning ühtlasi piirata võimalikku kahjulikku mõju keskkonnale ja loomade heaolule.

Iga kahjuritõrjetegevuse eesmärk on kahjurite põhjustatud kahju tulemuslik ja säästlik vähendamine. Nimetatud eesmärgi saavutamine sõltub teenusepakkuja ja kliendi vahel tekkivast partnerlussuhtest.

Eesmärgi saavutamiseks järgib kutseline teenusepakkuja Maailma Terviseorganisatsiooni (World Health Organization, WHO) kehtestatud integreeritud kahjuritõrje (IPM) põhimõtteid, mis võivad hõlmata kombinatsiooni elukeskkonna muutmisest, bioloogilisest tõrjest, füüsikalisest tõrjest ja keemilisest tõrjest.

Lisas D on esitatud keskkonnamõju hindamise kontrollnimekiri.

See dokument on EVS-i poolt loodud eelvaade

1 KÄSITLUSALA

Selles Euroopa standardis esitatakse rahva tervise ning vara ja keskkonna kaitsmise eesmärgil nõuded kahjuritõrjeteenustele ja kutselistele kahjuritõrjeteenuste osutajatele.

Seda Euroopa standardit kohaldatakse kahjuritõrjeteenuste osutamise, kaasa arvatud kindlaksmääratud tõrje- ja ennetusmenetluste hindamise, soovitamise ja järgneva teostamise eest vastutavate isikute suhtes.

Standardis esitatud nõuded peaksid olema kohaldatavad igale teenusepakkujale, kelle tegevus kuulub standardi käsitlusalasse, milleks on sobivate kahjurivastaste meetodite rakendamine.

Seda Euroopa standardit ei kohaldata teenuste osutamise suhtes järgmistes valdkondades:

— põllukultuuride kaitse;

— korraliste lepinguliste puhastusteenustega seotud korrapärane puhastamine ja desinfitseerimine.

2 NORMIVIITED

Ei ole kohaldatav.

3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED

Standardi rakendamisel kasutatakse alljärgnevalt esitatud termineid ja määratlusi.

3.1
toimeaine (*active substance*)
aine või mikroorganism, mis avaldab toimet kahjulikele organismidele või nende vastu

[ALLIKAS: määrus (EL) nr 528/2012]

3.2
ametiisik (*administration*)
kutselise teenusepakkuja juures töötav isik, kes suhtleb otseselt kliendiga

3.3
loomade heaolu (*animal welfare*)
selgroogsete liikide valu, kannatuste või stressi vähendamine kooskõlas asjakohaste õigusaktidega

3.4
vara (*asset*)
igasugune materiaalne või immateriaalne asi, mida saab omada või kontrollida väärtuse loomise eesmärgil, millel arvatakse olevat positiivne majanduslik väärtus ning mis vastab omandi väärtusele, mille saab vahetada raha või muude inimlike hüvede vastu

3.5
teadlikkus (*awareness*)
teadmine (võime tähele panna või kindlaks teha), et midagi, näiteks mõni asjaolu, olukord, tingimus või probleem on olemas ja on oluline

See dokument on EVS-i poolt loodud eelvaade